

زیر ساخت های اشتغال پایدار و توسعه صادرات غیر نفتی به قلم محسن احتشام

یادداشت های محسن احتشام رئیس اتاق بازرگانی صنایع - معادن و
کشاورزی بیرجند

(زیر ساخت های اشتغال پایدار و توسعه صادرات غیر نفتی)

بسمه تعالی

همان طور که همه می دانند چالش های جدی و فراینده کشور و نرخ بالای بیکاری است این چالش ها با توسعه دانشگاه ها و به تاخیر انداختن ورود نیروی کار به بازار و یا استخدام های دستوری در دستگاه های دولتی یا

بنگاه های عمومی و یا پرداخت وام های خود اشتغالی قابل مدیریت برای اشتغال پایدار نخواهد بود . زیرا تا به حال مزیت های مطلق کشور نفت - گاز - معادن و انرژی ارزان بوده است و توجه به صنایع بزرگ ختم می شده است . برای همین مزیت های اقتصادی کشور در چند صنعت بزرگ حبس و تماماً استفاده شده است و حتی در صنایع بزرگ فاقد مزیت نسبی و رقابتی که با پیوستن به سازمان تجارت جهانی WTO راهی جز تعطیلی در فضای رقابتی نخواهند داشت . سیاست های اصولی اشتغال زایی و توسعه صادرات موثر در تضاد با منافع آشکار با صنایع مکمل حمایت کننده و پشتیبانی کننده و خوشه های پایین دست قرار دارد که به عنوان واحد های پیشرو می تواند اشتغال پایدار ایجاد کند ، تکمیل کننده زنجیره ارزش است ، جلوگیری از خام فروشی است . صنایع و تولیدات روستایی را رقابت پذیر می کند و اشتغال پایدار ایجاد می کند و در راستای عملیاتی کردن مؤلفه های اقتصاد مقاومتی است و زیر ساخت کسب ارزش افزوده است و راه حل زیر بنایی جلوگیری از خام فروشی است .

اما مشکل کجا است !؟

مشکل همان عدم آینده نگری و نداشتن راهبرد و استراتژی توسعه صنعتی و صادراتی و اشتغال زایی است که وضع موجود را به وجود آورده است و یا به عبارت دیگر قدرت خلق آینده مطلوب را در این زمینه نداشته ایم برای همین شاهد صادرات ناچیز از این همه منابع هستیم و وابسته به نفت . کشور همسایه ما ترکیه نفت ندارد اما سالیانه بیش از ۱۷۰ میلیارد دلار صادرات غیر نفتی آن است ولی متأسفانه صادرات

کشور ما با احتساب میعانات گازی و پتروشیمی کمتر از ۳/۱
کشور ترکیه و ۴/۱
کشور مالزی است .

جو فردا شود فکر فردا کنیم گذشته است زیرا این فردا با تغییر و تحولات سریع محیطی هر روز در تغییر است و خیلی زود می رسد و این ما هستیم که این تغییر و تحولات را با تفکرات استراتژیک و مدیریت استراتژیک فرموله کنیم . تا اهداف توسعه ای و اشتغال زایی را تحقق بخشیم . اما چگونه باید هم اشتغال را جان تازه ای بخشیم هم صادرات با ارزش افزوده بیشتر انجام دهیم و هم از خام فروشی دور نشویم ، هم زیر ساخت های کسب ارزش افزوده محصولات را فراهم کنیم و هم به اجرای مؤلفه های اقتصاد مقاومتی در اقتصاد درون زای برون گرا برسیم و یا به عبارتی تولید صادرات محور .

مسئولین محترم ابتدا باید زیر ساخت ها و ساز و کارهای توانمند سازی هزاران واحد پائین دستی را در فضای رقابتی فراهم کنند و صنایع کوچک و متوسط دارای مزیت نسبی را رقابت پذیر نمایند .

مانند کشورهای ترکیه - چین - تایوان - مالزی که در این زمینه موفق عمل کردند ، باید گامهای اساسی در این زمینه برداشته شود و یکی از این گامهای بسیار مهم تقویت و تکثیر صنایع حمایت کننده و پشتیبانی کننده صنایع کوچک و متوسط است که موتور اشتغال کشور هستند . این صنایع امروز در نظام برنامه ریزی توسعه ای به صنایع پیشرو لقب گرفته است .

تقویت زیر ساخت های تکنولوژی یکی از عوامل بسیار مهم و موثر می باشد . زیر ساخت فقط آب و برق و آسفالت امروز نیست ، این زیر ساخت ها در نواحی صنعتی و شهرک های صنعتی ایجاد شده ، اما چرا

بسیاری از واحد های
مستقر در این مناطق موفق نیستند و یا تعطیل شده اند ؟

طبق پژوهش انجام شده اکثر صنایع کوچک و متوسط تعطیل شده و یا
صنایع مشکل
دار و صناعی که زیر ظرفیت اسمی فعالیت می کنند یکی از مشکلات
اساسی آنها مشکل
بازار و بازاریابی که ریشه اصلی در ضعف بسته بندی داشته اند می
باشد . که رقابت
پذیر نبوده اند و هرگز به علت این ضعف مهم زیر ساختی نه توانسته
اند طبق نمودار چرخه عمر محصول از مرحله معرفی عبور
و به رشد و بلوغ برسند بلکه خیلی زود وارد مرحله افول و تعطیلی
گشته و می گردند . زیرا هرگز توجه
ای به صنایع مهم زیر ساختی نشده است که به عنوان
واحدهای حمایت کننده و
پشتیبانی کننده این صنایع را توانمند و رقابت پذیر کنند . در
عصری که به عصر
بازاریابی و فروش لقب گرفته است .
بسته بندی یکی از متغیر های مهم در آمیخته بازاریابی یا متغیر
های مهم اثر گذار بر
تقاضای محصول در سطح بازارهای جهانی و داخلی محسوب می شود .

مدیران محترم باید بدانند که به اعتقاد
بسیاری از صاحب نظران اقتصادی تاریخ مصرف سیاست توسعه
صادرات به پایان
رسیده است . همان طور که نفت هم به پایان خود نزدیک است و عصر آن
رو به پایان بنا براین
باید تعریف جدیدی را جایگزین آن
نمود ، تعریف جدید همانا نمی تواند چیزی دیگری باشد جز توسعه
صادرات موثر
و آن در یک جمله به معنای اعمال ساز و کاری ها و روش ها و رویه
هایی و تامین زیر
ساخت هایی برای تغییر ترکیب صادرات کشور از مواد خام و
دارای ارزش افزوده
پایین به محصولات متنوع و بسته بندی شده با ارزش افزوده بیشتر

و سازوکار تر با
چالش‌های اساسی کشور من جمله “بیکاری- کم آبی و محرومیت
زدایی و محیط زیست
” گردد، آن چیزی که مرتب مقام معظم رهبری در فرمایشان خود به
آن اشاره و
تاکید می‌فرمایند .

بنابراین انتظار است بدون فرصت سوزی ساز و کارهای حمایتی از
صنایعی که به عنوان صنایع حمایت‌کننده و پشتیبانی‌کننده از صادرات
موثر و اشتغال‌پایدار قلمداد می‌گردد . مورد حمایت جدی قرار گیرد
و با یک تصمیم استراتژیک تصمیمی کارا و موثر و به موقع در
برنامه توسعه اقتصادی زیرساخت‌های تکنولوژیکی صنایع مورد توجه
جدی قرار گیرد .

سرویس خبری: صنعت غذا